

Omraade? Jeg har aldrig forstaaet det anderledes end at, naar der staar i Grundlovens § 2, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening, saa er Meningen den, at den skal være der, og ikke, at den lovgivende Magt skal være hos Kommunalbestyrelsen og Justitsministeren i Forening og kun tilkommer Rigsdagen, saasnart de ikke have i Sinde at udøve den. Jeg veed ikke, hvorledes det ærede Medlem overhovedet kan gaa til her at paaberaabe sig den kommunale Selvstændighed eller tro, at jeg ved det, jeg siger, forsynder mig i mindste Maade imod den; tværtimod, jeg er en stor Ven af det kommunale Selvstyre, men jeg tilstaar, at efter det Foredrag og de Ytringer, jeg har hørt af det ærede Medlem i Dag, har jeg den Opfattelse, at han ikke forstaaer sig i allermindste Maade paa de Ting, han taler om her.

Sold: Jeg vil sige til det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen), at det kan vel erkjendes, at Bestemmelserne i denne Lov ikke ere mere detaillerede, mere indgaaende, mere specielle, end at de meget vel kunne anvendes overalt i alle Landets Kommuner. Det antager jeg ogsaa; men det ærede Medlem maa jo lægge Mærke til, at man, hvis man vil gjøre det, som han har tænkt sig, nemlig at udstyde Sætningen i § 1: „i hvilken Tilfynet med Pleiebørn ikke ved Sundhedsvedtægt er ordnet paa en efter Justitsministerens Skjøn fyldestgjørende Maade“, vil, efter hvad den høitærede Justitsminister har udtalt, forringe Tilstanden paa det Omraade paa mange Steder. Der findes jo i de bestaaende Sundhedsvedtægter ofte fuldstændigere og mere fyldestgjørende Bestemmelser end her, og de findes der i Kraft af den Autonomi, som man nu en Gang har overladt Kommunerne paa dette Omraade, og saa forekommer det mig dog ganske mærkeligt, om man, naar Kommunerne have taget sig af dette Forhold og besørget det paa en bedre Maade, end man tilsigter Her ved dette Lovforslag, saa vilde forringe den saaledes lovlig bestaaende Tilstand. I det Hele maa jeg sige angaaende det Spørgsmaal om Selvstyre, at jeg finder det meget naturligt, at Lovgivningsmagten saaledes har delegeret en Del af sin Myndighed, hvor der er Tale om Sundhedsvedtægter, Politivedtægter, Vedtægter angaaende Brandvesen og lignende Forhold, fordi Forholdene gjennemgaaende ere saa yderst forskellige i de forskellige Kommuner, at det netop er en naturlig Fremgangsmaade; og jeg gjentager, hvad jeg har sagt før til det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valg-

kreds, at der er ikke den fjerneste Udsigt til at faae det Forhold ordnet i modsat Retning. Selv jeg, som staar paa denne Side, erkjender, at jeg er en Ven af den bestaaende Tilstand i den Henseende, og jeg er temmelig overbevist om, at naar det kom til Afstemning mellem de Herrer paa den anden Side, vilde de ikke saadan godvillig give den Kommunerne en Gang tillagte Ret fra sig, saa jeg tror, at vi skulle lade dette Spørgsmaal ligge, hvis vi ville have denne Lov.

P. Solm: I Anledning af, hvad det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen) udtalte, skulde jeg meget have ønsket, om det ærede Medlem haade nu og en anden Gang vilde være saa venlig ikke alene at sige, at jeg er fremkommen med Udtalelser, som stødte hans moralske Dre, men ogsaa paavise, hvor. Jeg vilde ønske, at han vilde paavise, hvor jeg har sagt noget Saadant og ikke overfor mig og Andre komme og sige: Det ærede Medlem gjorde bedre i at følge mig og mine Venner i at prædike den Moral, vi anse for den rette for Arbejderne og Andre. Hvad er det, jeg har vaft Forargelse med? Jeg anser den ærede Formand for den rette Bogter i den Henseende saavel overfor mig som overfor det ærede Medlem. Sagen er ene, at jeg har et andet Syn paa disse Ting, end det ærede Medlem, hvad jeg har fuld Ret til, og jeg vil sige til det ærede Medlem, at vil han spille Moralprædikanter overfor mig paa dette Omraade, saa kommer han ogsaa til at spille Moralprædikanter overfor en Mand som Stuart Mill, der maaste har Mere at sige paa dette Omraade end haade han og jeg. Jeg vil sige det ærede Medlem, at hvad jeg har sagt, og om hvilket han tillod sig at sige, at det krænkede hans moralske Følelse, det er ikke Andet end dette, at jeg ønsker fuld Oplysning og Kjendskab til, hvad der vedrører det menneskelige Liv og dets Funktioner, og jeg føler mig overbevist om, at Oplysning og Kundskab paa dette som paa alle andre Omraader til Syvende og Sidst vil vinde Seir. Det er min Overbevisning, at det netop er det moralske Synspunkt, den Uaflydigheds- og Uvidenhedstilstand, som det ærede Medlem synes at tilhøre, den „Moral“ i det Hele, som hviler over det nuværende Samfund, der skaber Bytte for dem, som have Bytt til at gaa paa de Beie, som det ærede Medlem lader til at ville advare imod. Det er den, som skaber det lette Bytte blandt de Fattige og Uvidende for dem. Netop paa Grund af den fattige Befolknings Uvidenhed, Mangel paa Opdragelse og Uddannelse er det, at